

Uztura prasības - Kipra

SATURS

- 1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturlīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturlīdzekļi citai personai?
- 2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?
- 3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturlīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?
- 4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?
- 5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?
- 6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?
- 7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?
- 8 Kāda veida uzturlīdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automātiskas indeksācijas sistēmu)?
- 9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?
- 10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?
- 11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā.
- 12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?
- 13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?
- 14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:
 - 14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?
 - 14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?
- 15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:
 - 15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?
 - 15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?
- 16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?
- 17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?
- 18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?
- 19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturlīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturlīdzekļi citai personai?

Tās ietver vecāku kopīgās uzturēšanas saistības pret saviem nepilngadīgajiem bērniem atbilstīgi saviem finanšu līdzekļiem un neatkarīgi no tā, vai viņi dzīvo kopā vai šķirti. Uzturēšanas saistības attiecinās uz bijušo laulāto, ja viņš(-a) nespēj sevi uzturēt ar saviem finanšu resursiem.

Personas, kurām ir pienākums maksāt uzturēšanas pabalstu: vecākiem saviem bērniem un/vai bijušajiem laulātajiem savā starpā un pieaugušiem bērniem saviem vecākiem, ja vecāki nespēj sevi uzturēt ar saviem aktīviem vai ienākumiem.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Uzturēšanas saistības izbeidzas, kad bērns sasniedz pilngadību, proti, kad viņš(-a) sasniedz 18 gadu vecumu, ja vien bērns nespēj pats sevi uzturēt pēc pieauguša cilvēka vecuma sasniegšanas. Tas attiecas uz gadījumiem, kad bērnam ir fiziska vai garīga slimība vai viņš nevar strādāt sakarā ar mācībām augstākās izglītības vai arodapmācības iestādē, vai kad vīriešu dzimuma bērns pilda savu militāro dienestu.

Saskaņā ar Kipras tiesību aktiem un jo īpaši 34. pantu Likumā Nr. 216/90 par attiecībām starp vecākiem un bērniem pieaugušiem bērniem arī ir uzturēšanas saistības pret vecākiem.

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturlīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Jums jāvērsties tiesā, konkrēti — Jūsu dzīvesvietas prefektūras Ģimenes lietu tiesā.

Procedūru sāk ar sākotnēju pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, kam pievienota pieteikuma iesniedzēja deklarācija ar zvērestu, kas ir reģistrēta tiesas reģistrā. Pieteikumu oficiāli nodod atbildētājam (uzturlīdzekļu parādniekam), kam ir tiesības tikt uzklautam un iesniegt iebildumu. Ja abas puses piekrīt, spriedumu par uzturlīdzekļiem pieņem pēc kopīgas vienošanās. Pretējā gadījumā pieteikumu nosūta izskatīšanai tiesā, un tiesa pieņem nolēmumu, pamatojoties uz abu pušu sniegtajām liecībām.

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?

Ja kreditors ir nepilngadīgais (proti, bērns, kas ir jaunāks par 18 gadiem), lūgumu iesniedz kreditora aizbildnis (piem., māte) kreditora vārdā un kreditora labā.

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Saskaņā ar (grozītā) Likuma Nr. 23/90 par ģimenes lietu tiesām 12. pantu, ja kreditors ir nepilngadīgais, kompetentā tiesa ir tā tiesa, kurai ir jurisdikcija kreditora vai parādnieka dzīvesvietā (12. panta 1. punkta b) apakšpunkts). Visos pārējos gadījumos (proti, ja kreditors ir pieaugušais), kompetentā tiesa ir tiesa ar jurisdikciju pieteikuma iesniedzēja (kreditora) vai parādnieka dzīvesvietā vai darbījumbūvniecības vietā (12. panta 1. punkta a) apakšpunkts).

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Pieteikuma iesniedzēji var vērsties tiesā vai personīgi, vai ar advokāta starpniecību.

Attiecībā uz procedūru skatīt 3. punktu.

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Procedūra ietver nodevu maksājumu advokāta honorāra veidā (ja pieteikuma iesniedzēju pārstāv advokāts) un tiesas faktiskās izmaksas. Summa ir noteikta Kipras Augstākās tiesas regulāri publicētajos noteikumos. Precīzas izmaksas ir atkarīgas no tiesvedības ilguma un/vai sarežģītības. Ja pieteikuma iesniedzējam nav pietiekamu finansiālo līdzekļu, viņš(-a) var pieteikties uz bezmaksas juridisko palīdzību saskaņā ar grozīto Likumu Nr. 165(I)/2002.

8 Kāda veida uzturlīdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automātiskas indeksācijas sistēmu)?

Tiesas piešķirtais uzturlīdzekļu veids ir uzturlīdzekļi, ko nodrošina vecāks bērnam, bērns vecākam un bijušais laulātais bijušajam laulātajam. Uzturlīdzekļu summu aprēķina, ņemot vērā kreditora vajadzības un parādnieka finansiālos līdzekļus. Uzturlīdzekļi ietver visu nepieciešamo kreditora iztikai un labklājībai, kā arī vajadzības gadījumā viņa(-as) izglītības izmaksas (Likuma Nr. 216/90 37. pants).

Tiesa pēc pieteikuma iesniedzēja (vai viņa(-as) pārstāvja) lūguma var pārskatīt spriedumu par uzturlīdzekļiem, ja mainās kreditora dzīvošanas izmaksas vai ģimenes apstākļi vai parādnieka apstākļi (Likuma Nr. 216/90 38. panta 1. punkts).

Neatkarīgi no apstākļu vai izmaksu izmaiņām Likums (Likuma Nr. 216/90 38. panta 2. punkts) paredz uzturlīdzekļu automātisku palielināšanu par desmit procentiem (10 %) ik pēc divdesmit četriem (24) mēnešiem, ja vien Tiesa nelemj citādi.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Uzturlīdzekļus maksā reizi mēnesī kreditoram vai kreditora aizbildnim, vai viņa advokātam, ar bankas pārskaitījumu, čeku vai skaidras naudas veidā.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Ja spriedumā noteiktais parādnieks atsakās maksāt, uztura piemaksu piedzen līdzīgi kā naudas soda maksājumus. Procedūra ietver rīkojuma izdošanu par aizturēšanu (Likuma Nr. 216/90 40. pants).

11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā.

Saskaņā ar Likuma Nr. 232/91 9. panta 3. punktu parādnieku atbrīvo no pienākuma maksāt summu, kas pienākas, pamatojoties uz spriedumu par uzturlīdzekļiem, uz periodu, kas pārsniedz 2 gadus.

Aprēķinot iepriekš minēto periodu, ņem vērā uzturlīdzekļu parādnieka prombūtni no Kipras Republikas.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

Šāda valsts līmeņa iestāde vai organizācija nepastāv.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

Skatīt atbildi iepriekš.

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

Ja, šādā gadījumā pieteikuma iesniedzējs/ kreditors var lūgt palīdzību Republikas centrālajai iestādei, proti, Tieslietu un sabiedriskās kārtības ministrijai.

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

Attiecīgā persona vai tās advokāts var sazināties ar centrālo iestādi pa tālruni, rakstveidā (nosūtot vēstuli, faksu vai e-pasta vēstuli) vai tiekoties klātienē.

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Ja pieteikuma iesniedzējs/ kreditors atrodas citā valstī un parādnieks atrodas Kiprā, pieteikuma iesniedzējs var lūgt palīdzību Tieslietu un sabiedriskās kārtības ministrijai, kas ir centrālā iestāde, ar attiecīgās centrālās iestādes starpniecību viņa dzīvesvietas valstī, taču ne tieši.

Vēl pastāv iespēja, ka viņš(-a) var vērsties tieši tiesā ar sava advokāta starpniecību.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Īpašā gadījumā var sazināties ar Kīpras centrālo iestādi pa tālruni vai rakstveidā (nosūtot vēstuli, faksu vai e-pasta vēstuli) un saņemt palīdzību, pārsūtot kompetentajai valsts tiesai rakstveida lūgumu piešķirt uzturlīdzekļus.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Jā, Kīprai ir saistošs Hāgas 2007. gada protokols.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

Nav piemērojams.

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Īstenojot jauno Regulu par uzturlīdzekļiem (Padomes Regula (EK) Nr. 4/2009), pieteikumus tagad pārsūta tieši Republikas kompetentajai tiesai ar Republikas centrālās iestādes starpniecību.

Tiesu pieejamību turklāt sekmē juridiskās palīdzības sniegšana gan atbilstīgi valsts tiesību aktiem, proti, Likumam Nr. 165(I)/2002, gan saistībā ar attiecīgo ES Direktīvu par juridisko palīdzību pārrobežu strīdos.

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Lai nodrošinātu 51. panta pareizu īstenošanu, centrālā iestāde cieši sadarbojas ar citām valsts kompetentajām iestādēm, lai cita starpā iegūtu prasīto informāciju, piemēram, parādnieka dzīvesvietas un darījumdarbības adrese, ienākumi u.c., nosakot parādnieka atrašanās vietu un oficiāli nododot parādniekam tiesas dokumentu, kā arī iesniedzot tiesu iestādēm derīgu adresi dokumentu izsniegšanai.

Neraugoties uz juridiskās palīdzības sniegšanu, iepriekš minēto palīdzību, kā arī lūgumu pārsūtīšanu atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 4/2009 pieteikuma iesniedzējiem nodrošina centrālā iestāde, tādējādi nepastāv problēmas ar juridisko palīdzību.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 17/07/2017